

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃករណីកងកសាវ

សំណុំរឿងលេខ : 00២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក
ដាក់ទៅ : អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 18-Jan-2013, 13:52
CMS/CFO: Uch Arun

ចំណាត់ថ្នាក់កងកសាវ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល: **សាធារណៈ/Public**
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:
ការពិនិត្យចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:
ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:
ហត្ថលេខា:

**ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញានៅនឹងបណ្តឹងសុំឱ្យបកប្រែ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេច
របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ភ្នំពេញសម្រាប់ករណីកងកសាវ**

<u>អ្នកដាក់ឯកសារ:</u>	<u>អ្នកទទួលឯកសារ:</u>	
សហព្រះរាជអាជ្ញា:	អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល:	ជនជាប់ចោទ
លោកស្រី ជា លាង	ចៅក្រម គង់ ស្រីម, ប្រធាន	អៀង សារី
លោក Andrew CAYLEY	ចៅក្រម A. KLONOWIECKA- MILART	មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ:
	ចៅក្រម ហាម សិរីវឌ្ឍ	លោក អាង ឧត្តម
	ចៅក្រម C. N. JAYASIINGHE	លោក Michael G.KARNAVAS
	ចៅក្រម ម៉ុង មន្ត្រីថិរិយា	
	ចៅក្រម Florence MUMBA	
	ចៅក្រម យ៉ាណារិន	
	សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹង	
	រដ្ឋប្បវេណី:	
	ពេជ អង្គ	
	Elisabeth SIMONNEAU FORT	

I. សេចក្តីផ្តើម

១- នៅថ្ងៃទី៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី (“មេធាវីការពារក្តី”) បានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខភ្នាក់ (“បណ្តឹងសាទុក្ខ”) ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងឱ្យ៖ (i) បញ្ជាក់ឡើងវិញអំពីសេចក្តីសម្រេចមុនរបស់ខ្លួនស្តីពីសម្បទាក្នុងការចូលរួមសវនាការរបស់ អៀង សារី (“ជនជាប់ចោទ”), (ii) បដិសេធសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំឱ្យចាត់តាំងអ្នកជំនាញថ្មីមួយរូប, (iii) ច្រានចោលសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំថតវីឌីអូជនជាប់ចោទនៅក្នុងបន្ទប់ឃុំខ្លួនខាងក្រោមសាលសវនាការ ឬផ្តល់គ្រែពេទ្យនៅក្នុងបន្ទប់សវនាការ និង (iv) ការកំណត់ឱ្យផ្អាកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី លើកពេល ឬបំបែកសំណុំរឿងជនជាប់ចោទ ដើម្បីឱ្យមានការធ្វើតេស្ត ឬព្យាបាលសុខភាពបន្ថែម គឺជាការរំលោភដោយគ្មានមូលហេតុទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទទាំងអស់ ក្នុងសំណុំរឿង០០២ ក្នុងការទទួលបាននូវសវនាការមួយដែលត្រឹមត្រូវ និងឆាប់រហ័ស (“សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់”)¹។ បណ្តឹងសាទុក្ខនេះមិនពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានៃការថតវីឌីអូទេ ដែលបញ្ហានោះមេធាវីការពារក្តីបានលើក នៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខមួយដោយឡែក²។ មេធាវីការពារក្តីពេលនេះស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល (“អង្គជំនុំជម្រះ”) មោឃៈសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ និងបង្គាប់ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងចាត់តាំងអ្នកជំនាញបន្ថែម ដើម្បីវាយតម្លៃលើសម្បទាក្នុងការចូលរួមសវនាការរបស់ជនជាប់ចោទ³។

២- មេធាវីការពារក្តីអះអាងដោយពឹងផ្អែកទៅលើវិធាន១០៤(៤)(ខ) និង១០៤(៤)(ឃ) ជាទង្វើករណីសម្រាប់ឱ្យទទួលយកបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាសន្និដ្ឋានថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះគឺមិនអាចឱ្យទទួលយកបានទេ ក្នុងដំណាក់កាលនេះនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី។ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននេះ ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ការសន្សំសំចៃរបស់តុលាការ និងដោយគ្មានខ្លឹមសារ សហព្រះរាជអាជ្ញានឹងកំហិតសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ខ្លួន ត្រឹមតែបញ្ហានៃភាពទទួលយកបានប៉ុណ្ណោះ។

¹ E238/9/2/1 បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ជំទាស់ទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលថា គាត់មានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមសវនាការ និងការបដិសេធរបស់អង្គជំនុំជម្រះក្នុងការតែងតាំងអ្នកជំនាញបន្ថែម ដើម្បីវាយតម្លៃសម្បទារបស់គាត់, ៣ មករា ២០១៣ (“បណ្តឹងសាទុក្ខ”)។

² E238/9/1/1 បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ជំទាស់ទៅនឹងសេចក្តីសម្រេចផ្តល់មាត់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលបដិសេធសិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការមានវត្តមាននៅក្នុងបន្ទប់សវនាការ និងហាមឃាត់មិនឱ្យគាត់ថតវីឌីអូនៅក្នុងបន្ទប់ឃុំខ្លួនខាងក្រោមសាលសវនាការ, ១៨ ធ្នូ ២០១២ (“បណ្តឹងសាទុក្ខបច្ចុប្បន្ន”)។

³ E238/9/2/1 កំណត់សម្គាល់លេខ១ ត្រង់ផ្នែកទី VI។

II. ប្រវត្តិវិវត្តិវិធី

៣- ជនជាប់ចោទពេលនេះមានអាយុ៨៧ឆ្នាំហើយ ហើយបានទទួលការពិនិត្យវេជ្ជសាស្ត្រជាលើកដំបូង តាមដំណើរការរបស់ អ.វ.ត.ក នៅថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧។ នៅពេលនោះ គាត់ត្រូវបានធ្វើរោគ វិនិច្ឆ័យទៅលើរោគសញ្ញាខាងផ្លូវកាយមួយចំនួន ដូចជា រលាកសន្លាក់ឆ្អឹងកងខ្លះផ្នែកខាងក្រោម ភាពមិនប្រក្រតីខាងប្រព័ន្ធផ្លែកនោម និងភាពរអាក់រអួលប្រព័ន្ធស្រវែលយាមបេះដូង⁴។ ខណៈដែល ស្ថានភាពរបស់គាត់កាលពីពេលនោះមានភាពនឹងនរ គេបានធ្វើការកត់សម្គាល់ថា ការណ៍នេះអាច នឹងប្រែប្រួលក្នុងពេលណាមួយ។ ដូច្នោះ ជនជាប់ចោទត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោម “ការតាមដាន យ៉ាងដិតដល់”⁵ ដែលបានបន្តរហូតតាំងពីពេលនោះមក។

៤- បន្ទាប់ពីមានសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីដែលសុំឱ្យធ្វើការជំនុំជម្រះតែកន្លះថ្ងៃ ដោយសារតែមូល ហេតុសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ⁶ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានតែងតាំងសាស្ត្រាចារ្យ John Campbell ដែលជាអ្នកជំនាញអន្តរជាតិខាងថែទាំមនុស្សចាស់ ដើម្បីពិនិត្យ អៀង សារី។ បន្ទាប់ពី ការពិនិត្យដែលបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ សាស្ត្រាចារ្យ Campbell បានរកឃើញ ថា ខណៈដែលជនជាប់ចោទទទួលរងជម្ងឺស្ទះស្រវែលយាមក្នុងបេះដូង ជម្ងឺឈឺខ្លាំងកាន់តែចុះខ្សោយ និងភាពញឹកញាប់នៃការបត់ជើងតូចកម្រិតពីរ ដែលនាំទៅដល់ការរាំងស្ទះក្រពេញប្រស្នាត ប៉ុន្តែ គាត់មិនមានភាពអន់ថយខាងការចងចាំ ឬការយល់ដឹងទេ⁷។ មេធាវីការពារក្តីមិនបានតវ៉ាអំពីការរក ឃើញទាំងនេះឡើយ⁸។

៥- នៅថ្ងៃទី២៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ វេជ្ជ. លីម ស៊ីវុត្តា ជាវេជ្ជបណ្ឌិតមួយរូបដែលព្យាបាលជនជាប់ ចោទ ត្រូវបានអញ្ជើញមកចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដើម្បីរាយការណ៍អំពីលទ្ធភាពរបស់

⁴ A100/5 របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្រ, ១៨ មករា ២០០៨ ត្រង់ទំព័រ១-៣។
⁵ B15/1 របាយការណ៍របស់ជនជាប់ចោទ, ៩ តុលា ២០០៨ ត្រង់ទំព័រ៤-៥។
⁶ E20 ញាតិរបស់ អៀង សារី សុំដំណើរការសវនាការជំនុំជម្រះក្តីរយៈពេលកន្លះថ្ងៃ, ១៩ មករា ២០១១។
⁷ E62/3/5 របាយការណ៍អ្នកជំនាញថែទាំមនុស្សចាស់ ណេក អៀង សារី ថ្ងៃទី ១៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ រៀបចំឡើងជាការឆ្លើយតបទៅនឹង ដីការចាត់តាំងជំនាញរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង, ១៣ មិថុនា ២០១១។
⁸ E110 ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសវនាការ ស្តីពីបញ្ហាកាយសម្បទារបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការចូលរួមសវនាការ, ១២ សីហា ២០១១, ទំព័រ២។
ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ អៀង សារី ទាក់ទងនឹងសម្បទា
ក្នុងការចូលរួមសវនាការ

ជនជាប់ចោទក្នុងការចូលរួមក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី^៩។ គាត់បានផ្តល់អនុសាសន៍ឱ្យជនជាប់ចោទ ចូលរួមក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី តាមមធ្យោបាយចក្ខុទស្សន៍/សោតទស្សន៍ពីបន្ទប់ឃុំខ្លួនខាងក្រោម សាលសវនាការ ជាកន្លែងដែលវេជ្ជបណ្ឌិតព្យាបាលអាចតាមដានស្ថានភាពខុសភាពរបស់គាត់^{១០}។

៦- អៀង សារី ត្រូវបានពិនិត្យជាថ្មីម្តងទៀតដោយសាស្ត្រចារ្យ Campbell និងអ្នកជំនាញពីរូបទៀត កាលពីចុងខែសីហា ឆ្នាំ២០១២។ នៅក្នុងរបាយការណ៍របស់ពួកគាត់ចុះថ្ងៃទី៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១២ អ្នកជំនាញបានបញ្ជាក់អះអាងថា ជនជាប់ចោទនៅតែមានសម្បទាទាំងខាងរាងកាយ និងស្មារតីគ្រប់ គ្រាន់ដើម្បីចូលរួមសវនាការ^{១១}។

៧- នៅថ្ងៃទី៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១២ អៀង សារី បានចូលសម្រាកនៅមន្ទីរពេទ្យដោយលើកឡើងអំពីបញ្ហា ហេរហាត់អស់កម្លាំង ទន់ខ្សោយ និងដង្ហើមខ្លី^{១២}។ អៀង សារី សម្រាកនៅមន្ទីរពេទ្យអស់រយៈពេល ប្រហែលពីរខែ។

៨- នៅថ្ងៃទី៥ និងទី៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២ ជនជាប់ចោទបានទទួលការពិនិត្យសុខភាពជាលើកទីបី ដោយសាស្ត្រចារ្យ Campbell ហើយបានពិនិត្យឃើញមានរោគសញ្ញានៃជម្ងឺវិលមុខភ្លាមក្នុង កម្រិតស្រាល ដោយសារជំហរ ឬចលនា ដែលជាបញ្ហាកើតនៅត្រង់ផ្នែកកណ្តាលរង្វង់ខាងក្នុងនៃរន្ធ ត្រចៀក^{១៣}។ សាស្ត្រចារ្យ Campbell បានផ្តល់អនុសាសន៍ថា ការសម្រាកនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យដែលជាការ ចាំបាច់ទៀតហើយ ប៉ុន្តែបានឱ្យជនជាប់ចោទប្រើឧបករណ៍សម្រួលឱ្យបានពេញលេញដែលមាន ស្រាប់ក្នុងបន្ទប់ឃុំខ្លួនខាងក្រោមសាលសវនាការ ព្រមទាំងឱ្យសម្របខ្លួន^{១៤} ដើម្បីចូលរួមក្នុងកិច្ច ដំណើរការនីតិវិធី^{១៥}។

⁹ E197 លិខិត, កម្មវត្ថុ: “លិខិតអញ្ជើញជូនចំពោះលោកវេជ្ជបណ្ឌិត លីម ស៊ីវុតថា ប្រធានផ្នែកសង្គ្រោះបន្ទាន់នៃមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរសូវៀត ដើម្បីមកពិនិត្យនៅបន្ទប់សាលសវនាការនៅពេលព្រឹក ថ្ងៃពុធ ទី២៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២”, ២១ ឧសភា ២០១២។

¹⁰ E1/75.1 ប្រតិចារឹក, ២៣ ឧសភា ២០១២, ត្រង់ទំព័រ៩។

¹¹ E11/86/1 របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្រស្តីពីលោក អៀង សារី, ៣ កញ្ញា ២០១២ ត្រង់កថាខណ្ឌ៤១-៤២។

¹² E1/125.1 ប្រតិចារឹក, ២១ កញ្ញា ២០១២ ត្រង់ទំព័រ១២។

¹³ E238/4 របាយការណ៍អ្នកជំនាញពី លោក អៀង សារី ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូង (ឯកសារលេខ E238), ៦ វិច្ឆិកា ២០១២ ត្រង់កថាខណ្ឌទី៩ (“របាយការណ៍របស់អ្នកជំនាញ”)។

¹⁴ E1/142.1 ប្រតិចារឹក, ៨ វិច្ឆិកា ២០១២ ត្រង់ទំព័រ១៦-១៧។

¹⁵ E238/4 របាយការណ៍អ្នកជំនាញ កំណត់សម្គាល់លេខ១៣ ត្រង់កថាខណ្ឌទី២១។

៩- ថ្ងៃទី២៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្តីសម្រេចជាលាយលក្ខណ៍ មួយដែលសម្រេចថា អៀង សារី មានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមសវនាការ¹⁶។ សេចក្តី សម្រេចនេះក៏បានកត់សម្គាល់ផងដែរថា ភាពទន់ខ្សោយរបស់ជនជាប់ចោទបានធ្វើឱ្យមានការពន្យារ ពេលសវនាការមួយផ្នែក ឬទាំងមូលនៃថ្ងៃសវនាការចំនួន១២ថ្ងៃ¹⁷ និងថាបន្ទប់ឃុំខ្លួនខាងក្រោម សាលសវនាការនៅតែជាកន្លែងដែលមេធាវីការពារក្តី និងអង្គភាពពេទ្យរបស់ អ.វ.ត.ក អាចចេញ ចូលបានគ្រប់ពេល¹⁸ និងថាហេតុដូច្នោះ គឺកន្លែងល្អបំផុតសម្រាប់តម្រូវការសុខភាពបច្ចុប្បន្នរបស់ អៀង សារី¹⁹។

១០- នៅថ្ងៃទី៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបង្គាប់ឱ្យ អៀង សារី ចូលរួមនៅក្នុង កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបន្ទប់ឃុំខ្លួនរបស់គាត់នៅក្រោមសាលសវនាការ ហើយបានបដិសេធសំណើ របស់មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំថត អៀង សារី ជាវីឌីអូ²⁰។ សេចក្តីសម្រេចនោះមានមូលដ្ឋាននៅលើ របាយការណ៍វេជ្ជសាស្ត្របានមកពីគ្រូពេទ្យព្យាបាល អៀង សារី ដែលបានស្នើថា ជនជាប់ចោទ “គួរត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យតាមដានកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបន្ទប់ឃុំខ្លួននៅក្រោមសាលសវនាការដែលអាច ឱ្យវេជ្ជបណ្ឌិតមានលទ្ធភាពតាមឃ្នាំមើលពីស្ថានភាពផ្លូវកាយរបស់ អៀង សារី រួចជាស្រេច”²¹។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានកត់សម្គាល់ពីមតិស្របគ្នារបស់អ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្រនានា ដែលថា ជនជាប់ចោទអាចមានលទ្ធភាពចូលរួមបន្ទប់ឃុំខ្លួននៅក្រោមសាលសវនាការបានងាយស្រួលជាង ដោយមកពី “ស្ថានភាពរាងកាយ” “ការលំបាកផ្សេងៗ” រួមទាំងហានិភ័យនៃ “នៃការពន្យារពេល សវនាការ” ដោយគួបផ្សំជាមួយនឹងការនាំ អៀង សារី ចូលក្នុងសាលសវនាការ ហើយថាគ្រូពេទ្យ របស់ជនជាប់ចោទអាចនឹងតាមឃ្នាំមើលពីស្ថានភាពរបស់គាត់ ពីបន្ទប់ឃុំខ្លួននៅក្រោមសាល សវនាការបានល្អប្រសើរជាង²²។ មេធាវីការពារក្តីត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យដាក់បុគ្គលិកម្នាក់ជាសមាជិក

¹⁶ E238/9 សេចក្តីសម្រេចស្តីពីសម្បទាជនជាប់ចោទ អៀង សារី ក្នុងការចូលរួមសវនាការ, ២៦ វិច្ឆិកា ២០១២។
¹⁷ ដដែលដូចខាងលើ ត្រង់កថាខណ្ឌ ៣៥។
¹⁸ ដដែលដូចខាងលើ ត្រង់កថាខណ្ឌ ៣៦។
¹⁹ ដដែលដូចខាងលើ។
²⁰ E1/147.1 ប្រតិចារឹក, ៤ ធ្នូ ២០១២ ត្រង់ទំព័រ១៧-២០, ២៧-២៨។
²¹ ដដែលដូចមុន, ទំព័រ១៨។
²² ដដែលដូចមុន, ទំព័រ១៨-១៩, ២៧។

នៅក្នុងក្រុមរបស់ខ្លួន នៅក្នុងបន្ទប់ឃុំខ្លួននៅក្រោមសាលសវនាការ ដើម្បីចាំប្រាប់ពីកង្វល់ផ្សេងៗ អំពីស្ថានភាពផ្លូវកាយរបស់ អៀង សារី ជូនដល់ គ្រូពេទ្យព្យាបាល²³។ ក្រោយមក មេធាវីការពារក្តី បានធ្វើលើសពីវិសាលភាពនៃសិទ្ធិនោះ ហើយបានទទួលការដាស់តឿនពីកិរិយាមិនត្រឹមត្រូវពីអង្គជំនុំ ជម្រះសាលាដំបូង²⁴។

១១- នៅថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២ មេធាវីការពារក្តីបានស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ធ្វើការ ពិចារណាឡើងវិញពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២²⁵។ សំណើមួយនេះ បណ្តាលឱ្យកើតមានជាសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ។

III. បណ្តឹងសាទុក្ខនេះគឺស្តែងឱ្យឃើញថាមិនអាចទទួលយកបាន

ក. បណ្តឹងសាទុក្ខនេះគឺមិនអាចទទួលយកបានទេ តាមវិធាន១០៤(៤)(ខ)

១២- នៅត្រង់កថាខណ្ឌទី២៣នៃបណ្តឹងសាទុក្ខមួយនេះ មេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងថាសេចក្តីសម្រេច ដែលរងការជំទាស់នេះ ជារួម មិនត្រឹមតែមានបញ្ហាសម្បទាប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងមានបញ្ហាអំពីការ តែងតាំងអ្នកជំនាញបន្ថែមទៀតផង ពាក់ព័ន្ធនឹង “នីតិវិធីនៃការឃុំខ្លួនមុនសវនាការលើអង្គ សេចក្តី”។ ដូច្នេះ មេធាវីការពារក្តីបានអះអាងថាសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ “គឺជាការ សម្រេចអំពីការឃុំខ្លួនពីព្រោះវាមានអានុភាពរក្សាទុក អៀង សារី ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការឃុំខ្លួន”²⁶ ហើយដូច្នេះ វាស្ថិតនៅក្រោមវិធាន ១០៤(៤)(ខ)។ មេធាវីការពារក្តីបានបន្ថែមនូវសិទ្ធិសភាពមួយ ពីយុត្តិសាស្ត្រពីមុនរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដែលនៅក្នុងនោះ អង្គជំនុំជម្រះនេះបានចាត់ទុក “បញ្ហាថា តើឧបករណ៍ ឬវត្ថុ ដែលសមាជិកក្រុមមេធាវីការពារក្តីអាចយកចូល និងយកចេញ និងប្រើនៅក្នុង

²³ ដដែលដូចមុន, ទំព័រ២៧។
²⁴ E254 អនុស្សរណៈជូនគ្រប់ភាគី “សេចក្តីសម្រេចដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន” ចុះថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២ សូមមើលផងដែរ E254/3 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី សុំថតសោតទស្សន៍ និងវីដេអូ អៀង សារី នៅក្នុងបន្ទប់ឃុំឃាំងនៅខាងក្រោម សាលសវនាការ ថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ ត្រង់កថាខណ្ឌ១១ (“សេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹងការថតសោតទស្សន៍/វីដេអូ”) ។
²⁵ E238/11 សំណើរបស់ អៀង សារី សុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលសម្រេចថា អៀង សារី មានសម្បទាចូលរួមសវនាការ និងបដិសេធសំណើសុំឱ្យមានការតែងតាំងអ្នកជំនាញបន្ថែមដើម្បីជួយកំណត់សម្បទា ថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២។ [ការលើកឡើងពេញលេញ]។
²⁶ E238/9/1/1 បណ្តឹងសាទុក្ខបច្ចុប្បន្ន, កំណត់សម្គាល់លេខ២ ត្រង់កថាខណ្ឌទី២៤ ។

មន្ទីរឃុំឃាំង ក្នុងពេលជួបជាមួយកូនក្តីរបស់ខ្លួន ក្នុងពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននោះ” ជាផ្នែកមួយនៃ “ទម្រង់ឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ”²⁷។

១៣- សហព្រះរាជអាជ្ញាជូនសេចក្តីសន្និដ្ឋានថា ការបកស្រាយវិធាន១០៤(៤)(ខ)នេះ គឺមិនមានមូលដ្ឋានតាមផ្លូវច្បាប់ទាំងស្រុង។ ការអនុញ្ញាតឱ្យដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗប្រឆាំងនឹង “សេចក្តីសម្រេចអំពីការឃុំខ្លួន និងការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ដោយអនុលោមតាមវិធាន៨២”នោះ វិធាន១០៤(៤)(ខ) យោងទៅដល់សេចក្តីសម្រេចលើអង្គហេតុនានា ថាតើត្រូវឃុំខ្លួន ឬត្រូវដោះលែងជនជាប់ចោទ។ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចបែបដូច្នោះដែល “ពាក់ព័ន្ធនឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន” ដែលអាស្រ័យលើខ្លឹមសារច្បាប់សំណុំរឿងវិធាន៨២ បាន “បើកផ្លូវឱ្យជនជាប់ចោទ ឬសហព្រះរាជអាជ្ញាប្តឹងសាទុក្ខបានតាមការសមស្រប”។ វិធាន៨២ មិនបានលើកឡើងពីបែបបទ ឬលក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួននោះទេ ឬមួយក៏តាមពិតទៅ សេចក្តីសម្រេចនានាពាក់ព័ន្ធនឹងបែបបទ ក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងសវនាការ ក្នុងករណី “មូលហេតុសុខភាព ឬកង្វល់ធ្ងន់ធ្ងរដទៃទៀត” ដែលត្រូវបានបញ្ញត្តិដោយវិធាន៨១(៥) មិនមែនដោយវិធាន៨២នោះឡើយ។ សេចក្តីសម្រេចលើសម្បទាក្នុងការចូលរួមសវនាការថាមាននៅក្នុងខ្លឹមសារវិធាន៨១(៥)ដែរ ឬផ្សេងពីនេះ គឺមិនអាចបកស្រាយដោយសមហេតុសមផលបានទេ ថាជាសេចក្តីសម្រេចមួយស្តីពីការឃុំខ្លួន ហើយជាការសមហេតុផល និងស្របតាមច្បាប់ ដែលថាវាខុសគ្នាពីសេចក្តីសម្រេចតាមវិធាន៨២ ដោយអាស្រ័យលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ តាមវិធាន១០៤(៤)(ខ)។

១៤- ការពឹងផ្អែករបស់មេធាវីការពារក្តីទៅលើសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីការពារក្តីធ្វើកំណត់ហេតុកិច្ចប្រជុំជាមួយកូនក្តីរបស់ខ្លួន ក្នុងអំឡុងពេលនៃការឃុំខ្លួនមុនសវនាការលើអង្គសេចក្តី គឺជាការយល់ច្រឡំហើយ²⁸។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅក្នុងករណីនោះគឺស្ថិតនៅក្រោមវិធាន៧៤(៣)(ច)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលជាបទប្បញ្ញត្តិមួយផ្សេងគ្នា និងមានលក្ខណៈទូលំទូលាយជាងដែលអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នៅដំណាក់កាលមុនសវនាការលើអង្គសេចក្តីប្រឆាំងនឹងដីកា ឬសេចក្តីសម្រេច “ពាក់ព័ន្ធនឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ឬការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ”។ ផ្ទុយទៅវិញ វិធាន១០៤(៤)(ខ) គឺកម្រិតច្បាស់ជាង ដោយបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើ

²⁷ A371/2/12 ត្រង់កថាខណ្ឌទី១១ [សេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវបានដកស្រង់ដោយពុំមានការយោងនៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខមួយនេះ]។
²⁸ ដដែលដូចមុន, ទំព័រ២៤។

ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ អៀង សារី ទាក់ទងនឹងសម្បទាក្នុងការចូលរួមសវនាការ 7

បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗប្រឆាំងនឹង“សេចក្តីសម្រេចអំពីការឃុំខ្លួន និងការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យ តាមផ្លូវតុលាការអនុលោមតាមវិធាន៨២”។ ផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់ដែលបានការពារ ដោយ វិធាន៧៤(៣)(ច) ក្នុងអំឡុងពេលនៃការឃុំខ្លួនមុនសវនាការលើអង្គសេចក្តី គឺគ្រាន់តែជាផ្នែកមួយ ជាន់គ្នា ជាមួយនឹងផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់ដែលបានការពារក្នុងអំឡុងពេលសវនាការ ដែលរួម មានទាំងសិទ្ធិរបស់សហជនជាប់ចោទក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីមួយដ៏ត្រឹមត្រូវ និង ឆាប់រហ័សដូចដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្លាប់បានពិចារណាត្រឹមត្រូវ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេច ដែលរងការជំទាស់នេះ²⁹។

១៥- សហព្រះរាជអាជ្ញាបានសង្កេតបន្ថែមទៀតថា សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះដែលបានលើក ឡើងដោយមេធាវីការពារក្តី គឺកម្រិតត្រឹមតែបញ្ហាស្តីពីការនាំយកវត្ថុចូលទៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ពី សំណាក់សមាជិកនានានៃក្រុមមេធាវីការពារក្តី និងការធ្វើកំណត់ហេតុ កិច្ចប្រជុំនានារបស់ពួកគេ ជា មួយនឹងជនជាប់ចោទនៅក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង។ ការណ៍នេះមិនគាំទ្រដល់ភាពអាចទទួលយកបាននៃ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មួយពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទអនុលោមតាមវិធាន៨១³⁰នោះឡើយ។ ទាក់ ទងទៅនឹងបញ្ហាក្រោយនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលពីមុនធ្លាប់ បានបដិសេធបណ្តឹងសាទុក្ខមួយ របស់ អៀង សារី អំពីបញ្ហាថាតើគេតម្រូវឱ្យមានវត្តមានរបស់ជនជាប់ចោទនៅក្នុងសាលសវនាការ ដែរ ឬទេ ដោយមានមូលដ្ឋានថាបណ្តឹងសាទុក្ខបែបដូច្នោះ មិនមែននៅក្រោម “អំណាចកម្រិត ចំពោះ បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ យោងតាមវិធាន ១០៤(៤)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង”នោះឡើយ³¹។ សហព្រះរាជអាជ្ញា ជូនសេចក្តីសន្និដ្ឋានថា បណ្តឹងសាទុក្ខមួយនេះត្រូវបដិសេធចោល ដោយមូលហេតុដូចគ្នា។

ខ. បណ្តឹងសាទុក្ខនេះគឺមិនអាចទទួលយកបានទេ តាមវិធាន១០៤(៤)(ឃ)

១៦- នៅត្រង់កថាខណ្ឌទី២៤ មេធាវីការពារក្តីបានអះអាងថា “តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចមួយចំនួនដែល មានទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមក (រួមទាំងសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់) អង្គជំនុំជម្រះសាលា

²⁹ E238/9 សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់, កំណត់សម្គាល់ខាងលើលេខ៦ ត្រង់ទំព័រ១៦។
³⁰ E254/3 សេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹងការថតសោតទស្សន៍/វីដេអូ កំណត់សម្គាល់ខាងលើលេខ២៤ ត្រង់កថាខណ្ឌ១៣។
³¹ E130/4/3 សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលបង្គាប់ឱ្យ ជនជាប់ចោទមានវត្តមានក្នុងសាលសវនាការ, ១៣ មករា ២០១២។

ដំបូងបានជ្រៀតជ្រែកដោយចេតនា និងពិតប្រាកដ ជាបន្តបន្ទាប់ចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ”³² ហើយថា សេចក្តីសម្រេចបែបដូច្នោះ គឺបិតនៅក្រោមបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ តាមវិធាន ១០៤(៤) (យ)។ ដូច្នោះ មេធាវីការពារក្តីក៏បានសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលអនុវត្តមាត្រា៣៥ ចំពោះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងផ្ទាល់ - នៅក្នុងការអនុវត្តមុខងារតុលាការរបស់ខ្លួន - ដោយឈរលើ មូលដ្ឋានមួយខុសដែលថា ចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការ រដ្ឋបាលរបស់តុលាការដោយគ្រាន់តែអនុវត្តនូវមុខងារតុលាការដ៏ត្រឹមត្រូវ និងបានចេញនូវសេចក្តី សម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះ។

១៧- ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានអះអាងថែមទៀតថា ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការបកស្រាយរបស់ខ្លួន ទៅលើ “សេចក្តីសម្រេចមួយចំនួនដែលមានការជាប់ទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមក” ៖

- ក. ថា “អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានព្យាយាមតាមគ្រូបរិធី ដែលអាចធ្វើទៅបាន” ដើម្បីធ្វើជាខែលការពារខ្លួនឱ្យរួចផុតពីព័ត៌មានណាមួយ ដែលនឹងបំបាត់ចោល ដោយតម្លាភាព និងដោយពិតប្រាកដនូវរឿងព្រេងនិទាន ដែលថា “ឥឡូវនេះ អៀង សារី មានសមត្ថភាពអាចចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះក្តីបាន ប្រកបដោយអត្ថន័យ”³³ ។ និង
- ខ. ថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង “បានចាត់ការបន្ថែមទៀត តាមដែលអាចធ្វើទៅ បានដើម្បីឱ្យប្រាកដថា មានកំណត់ហេតុតិចតួច ឬក៏គ្មានទាល់តែសោះ អំពី កំណត់ហេតុស្តីពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់ អៀង សារី”³⁴ ។

១៨- សហព្រះរាជអាជ្ញា មានការបារម្ភ ពីដើមដំបូងមកថា ការវាយប្រហារដែលគ្មានការអៀនខ្ជាស់នឹង ដែលការវាយប្រហារទាំងអស់ដែលមិនមានការចង្អុលបង្ហាញភ័ស្តុតាងទៅលើសុច្ឆរិតភាព របស់ចៅ ក្រុមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង គឺជាផ្នែកនៃយុទ្ធសាស្ត្រនៃការធ្វើឱ្យផ្អាកដំណើរការដែលមិនត្រឹមត្រូវ

³² E238/9/2/1 បណ្តឹងសាទុក្ខ កំណត់សម្គាល់ខាងលើលេខ២ ត្រង់កថាខណ្ឌ២៤។

³³ ឯកសារលេខ E238/9/2/1 ដូចគ្នានឹងខាងលើកន្លែងដែល។

³⁴ ឯកសារលេខ E238/9/2/1 ដូចគ្នានឹងខាងលើកន្លែងដែល។

និងមិនលាតត្រដាងឱ្យឃើញ ដើម្បីធ្វើឱ្យរដ្ឋបាលរបស់តុលាការនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះមិនឱ្យ
អាចឱ្យនិយមសាស្ត្រ។

១៩- សហព្រះរាជអាជ្ញាជូនជាយោបល់ថា ជាក់ស្តែងគឺគ្មានមូលដ្ឋានខាងអង្គច្បាប់ សម្រាប់យកមកធ្វើជា
ទុក្ខិករណ៍សម្រាប់ប្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ លើវិធាន១០៤(៤)(ឃ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនោះឡើយ។ វិធាននេះ
បើកឱ្យធ្វើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗទៅអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបាន ប្រឆាំងនឹង “សេចក្តីសម្រេច
នានាស្តីពីការជ្រៀតជ្រែកនៅក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការតាមវិធាន៣៥(៦)”។ ដូចដែលអង្គ
ជំនុំជម្រះនេះធ្លាប់បានសម្រេចពីមុនហើយថា បណ្តឹងសាទុក្ខបែបនេះអាចឱ្យទទួលយកបាន” តែនៅ
ក្នុងករណីសំណើដែលជាដើមចម អាចត្រូវបានកំណត់ថវិកាតុលាការ: យ៉ាងហោចណាស់ក៏មួយ
ផ្នែកថាជាសំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរអនុលោមតាមវិធាន៣៥នៃវិធានផ្ទៃក្នុង”³⁵។ ដោយហេតុ
នេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានទទួលស្គាល់ថា បណ្តឹងសាទុក្ខណាមួយទៅនឹងសេចក្តីសម្រេច
បដិសេធភ្នក្តីស្នើសុំប្តឹងដិតចិត្តលោកស្រីចៅក្រម Silvia Cartwright ដែល “សំណើនោះនៅចំពោះ
មុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានលើកយោង ដោយមានការកម្រិតទៅលើវិធាន៣៥នៃវិធានផ្ទៃក្នុង”
និង “បានស្វែងរកសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរមួយ ដោយអនុលោមតាមវិធាន៣៥(២)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង”
អំពីការចោទប្រកាន់ថាមានការជួបប្រជុំគ្នា ជាមួយភាគីតែម្នាក់ ³⁶។

២០- ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងករណីនេះ មេធាវីការពារក្តីមិនបានធ្វើសំណើសុំទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង តាម
វិធាន៣៥ទាល់តែសោះ។ សេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្ទាល់មាត់ដែលបានធ្វើឡើងដោយមេធាវី Michael
Karnavas កាលពីថ្ងៃទី៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២នោះ មិនបានលើកឡើងយោងដោយចំរ ឬមិនច្បាស់លាស់
អនុលោមតាមវិធាន៣៥ ឬផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់ដែលត្រូវបានការពារតាមរយៈវិធាននេះ
នោះឡើយ³⁷។ នៅពេលនោះ មេធាវីការពារក្តីគ្រាន់តែបានធ្វើការគូសបញ្ជាក់អំពី “ភារកិច្ច និងការ

³⁵ ឯកសារលេខ E137/5/1/3 សេចក្តីសម្រេចបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
លើបណ្តឹងសុំប្តឹងដិតចិត្តលោកស្រីចៅក្រម Cartwright, ចុះថ្ងៃទី១៧ មេសា ២០១២, ត្រង់កថាខណ្ឌទី១១ (“សេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹង
ដិតចិត្ត”)។

³⁶ ដូចគ្នានឹងខាងលើកន្លែងដែល ត្រង់កថាខណ្ឌទី១២ និងទី១៦។

³⁷ ឯកសារលេខ E1/147.1 ប្រតិចារឹក កំណត់សម្គាល់ខាងលើលេខ២០, ត្រង់កថាខណ្ឌទី ១២-១៥។

ទទួលខុសត្រូវរបស់សហមេធាវីការពារក្តី ក្នុងការការពារសិទ្ធិរបស់កូនក្តីរបស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ”³⁸។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ ទាំងនៅក្នុងសំណើចុះថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២ និងទាំងនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតមិនបានលើកយោងដោយចំៗ ឬមិនច្បាស់លាស់ទៅលើវិធាន៣៥ ឬផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់ដែលបានការពារដោយវិធាននេះ។ គឺជាការមិនត្រឹមត្រូវឡើយដែលមេធាវីការពារក្តីស្វែងរកសុំឱ្យធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញ ទៅលើសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ហើយបន្ទាប់មកឱ្យធ្វើការបកស្រាយលើការបដិសេធណាមួយតាមបំណងចង់បានរបស់ពួកគេ ដែលថាជាការជ្រៀតជ្រែកចូលនៅក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការ។ ផ្ទុយទៅវិញ គឺការអះអាងរបស់មេធាវីការពារក្តីដែលធ្វើឱ្យមានការជំទាស់ទៅនឹងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការ។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាជូនជាមតិថា សំណើសុំជាដើមអាទិ៍ដែលបណ្តាលឱ្យសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់នេះគឺមិនមែនជាសំណើដែលអនុលោមតាមវិធាន៣៥នៃវិធានផ្ទៃក្នុងឡើយ។

២១- លើសពីនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានសម្រេចថា បណ្តឹងសាទុក្ខណាមួយដែលបានធ្វើឡើងដោយអនុលោមតាមវិធាន១០៤(៤)(ឃ)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មិនគួរបង្ហាញអំពី “ការចោទប្រកាន់នានាដែលជាក់ស្តែងវិធាន៣៥នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មិនអាចអនុវត្តបានលើការចោទប្រកាន់ទាំងនោះឡើយ”³⁹។ ដូចដែលអង្គជំនុំជម្រះនេះបានសម្រេចបដិសេធបណ្តឹងសាទុក្ខពីលើកមុនរបស់មេធាវីការពារក្តី អៀងសារី ពាក់ព័ន្ធអំពីថាតើគាត់គួរត្រូវបានតម្រូវឱ្យមានវត្តមាននៅក្នុងសាលសវនាការដែរ ឬអត់៖

គ្មានកំហុសអង្គច្បាប់ ឬអង្គហេតុ និងគ្មានការរំលោភធនានុសិទ្ធិអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងណាមួយទេ ដែលអាចបង្កើតជាការជ្រៀតជ្រែកដោយដឹង និងមានចេតនា ទៅលើកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ តាមអត្ថន័យនៃវិធាន៣៥នៃវិធានផ្ទៃក្នុងឡើយ⁴⁰ ។

បន្ថែមពីលើនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានសម្រេចទៀតថា “ការយកវិធាន៣៥នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មកអនុវត្តចំពោះចំណាត់ការរបស់តុលាការ គឺត្រូវបានរឹតត្បិតយ៉ាងខ្លាំង”⁴¹ ហើយហេតុដូច

³⁸ ដូចគ្នានឹងខាងលើកន្លែងដែល ត្រង់ទំព័រ១៣។ សូមមើលផងដែរឯកសារលេខ E238/9/1/1 បណ្តឹងសាទុក្ខបច្ចុប្បន្ន កំណត់សម្គាល់ខាងលើលេខ២ ត្រង់កថាខណ្ឌទី១៦។
³⁹ ឯកសារលេខ E137/5/1/3 សេចក្តីសម្រេចបណ្តឹងដិតចិត្ត កំណត់សម្គាល់ខាងលើលេខ៣៥, ត្រង់កថាខណ្ឌទី១២។
⁴⁰ ឯកសារលេខ E130/4/3 សេចក្តីសម្រេចវត្តមាននៅក្នុងសាលសវនាការ, កំណត់សម្គាល់ខាងលើលេខ៣០, ត្រង់កថាខណ្ឌ២។
⁴¹ ឯកសារលេខ E137/5/1/3 សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងដិតចិត្ត កំណត់សម្គាល់ខាងលើលេខ៣៥ ត្រង់កថាខណ្ឌ១៣។

នេះ “ការសម្រេចដោយខុសឆ្គងរបស់តុលាការ គឺមិនគ្រប់គ្រាន់តាមផ្លូវច្បាប់ទេ ដើម្បីបំពេញបាន នូវបទដ្ឋាន ស្របតាមវិធាន៣៥ឡើយ”⁴²។

២២- សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ មិនបានយោងទៅលើវិធាន៣៥នៃវិធានផ្ទៃក្នុងឡើយ មិនបាន សំដៅទៅលើទស្សនទានស្តីពីការជ្រៀតជ្រែកចូលនៅក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់តុលាការ ឬមិនសំដៅ ទៅលើបញ្ហាណាដែលយល់ដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយនោះឡើយ⁴³។ អាស្រ័យហេតុនេះ សហព្រះ រាជអាជ្ញាជូនយោបល់ថា គ្មានមូលដ្ឋានខាងអង្គច្បាប់ណាដែលគួរឱ្យជឿបាន សម្រាប់បកស្រាយលើ សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ថាជា “សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការជ្រៀតជ្រែកចូលនៅក្នុងកិច្ចការ រដ្ឋបាលរបស់តុលាការ នៅក្រោមវិធាន៣៥(៦)នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនោះឡើយ”⁴⁴។

គ. ផ្នែកដែលអាចដំណើរការបាននៃសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ មិនបានផ្តល់នូវសិទ្ធិតែមួយគត់ ក្នុងការប្តឹងសាទុក្ខ ក្រៅពីវិសាលភាពនៃវិធាន១០៤ទេ

២៣- សហព្រះរាជអាជ្ញាបានសង្កេតឃើញថា ផ្នែកដែលអាចដំណើរការបាននៃសេចក្តីសម្រេចដែលរង ការជំទាស់ រួមមាន កំណត់សម្គាល់មួយពីអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលថា “បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ ណាមួយ”ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់ “គឺមិនអាចផ្អាកដល់ដំណើរការនីតិវិធី សវនាការ”នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះនេះបានឡើយ⁴⁵។ បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមមិនបានលើកឡើងនូវ ទង្វើករណីទេនៅក្នុងចំណុចនេះ។ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ការបញ្ចប់ករណីនេះ សហព្រះរាជ អាជ្ញាសន្និដ្ឋានថាការលើកទង្វើករណីនេះមិនអាចផ្តល់សិទ្ធិ ពិសេសតែមួយគត់ ដល់មេធាវីការពារក្តី ក្នុងការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ឱ្យហួសពីវិសាលភាពនៃវិធាន១០៤នៃវិធានផ្ទៃក្នុងបានឡើយ ដែល បានចែងយ៉ាងល្អិតល្អន់អំពីហេតុផលដែលអាចទទួលយកបាន ចំពោះបណ្តឹងសាទុក្ខបែបនេះ។ ការលើកឡើងបែបនេះអាចត្រូវបានបកស្រាយដោយត្រឹមត្រូវថា ជាកំណត់សម្គាល់ចំពោះមេធាវី

⁴² ដូចគ្នានឹងខាងលើកផ្នែកដែល ត្រង់កថាខណ្ឌទី១៣។ ការដកស្រង់សំដីពីឯកសារលេខ E130/4/3 សេចក្តីសម្រេចវត្តមាននៅក្នុងសាល សវនាការ, កំណត់សម្គាល់ខាងលើលេខ៣០ ត្រង់កថាខណ្ឌ២។

⁴³ ឯកសារលេខ E1/147.1 ប្រតិចារិក, កំណត់សម្គាល់ខាងលើលេខ២០ ត្រង់ទំព័រ១៧-១៩ និងពី ២៧-២៨។

⁴⁴ វិធាន ១០៤(៤)(ឃ)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

⁴⁵ ឯកសារលេខ E238/9/2/1 សេចក្តីសម្រេចដែលរងការជំទាស់, កំណត់សំគាល់លេខ៦ ត្រង់កថាខណ្ឌ១៦។

ការពារក្តី ដែលប្រាស់ចាកពីការប្រុងប្រយ័ត្ន និងបន្ថយដល់អំណាចពិសេសរបស់អង្គជំនុំជម្រះក្នុង ការសម្រេចថា តើ បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗមួយ ជាការពិតត្រូវមានដែរ ឬទេ នៅក្នុងកាលៈទេសៈបែប នេះ។

២៤- សហព្រះរាជអាជ្ញាប្រកាន់ជំហរថា បញ្ហាអង្គច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនានាត្រូវបានរៀបរាប់ដោយសង្ខេបក្នុង សេចក្តីសន្និដ្ឋានលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយមិនតម្រូវឱ្យមានចម្លើយតបបន្ថែម ឬសវនាការផ្ទាល់មាត់ ឬសាធារណៈទេ ក្នុងការសម្រេចបណ្តឹងសាទុក្ខនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងឆាប់រហ័ស។

IV. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

២៥- អាស្រ័យហេតុផលដូចបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះ៖

- ក. ជូនដំណឹងដល់ភាគីថានឹងមិនចាំបាច់ធ្វើចម្លើយតបទេ។
- ខ. សម្រេចថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះទាំងមូលមិនអាចទទួលយកបានទេ។
- គ. បដិសេធសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តីដែលស្នើសុំឱ្យធ្វើសវនាការដោយផ្ទាល់មាត់ ជាសាធារណៈ។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣	លោកស្រី ជា នាង	ភ្នំពេញ	
	លោក William SMITH		